

V. Letnik.

12. zvezek.

Venec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 12. zvezka.

	Stran
Krščanski pogum. (Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec december.) . . .	177
Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih. . .	179
† Jožef Benkovič	181
„V vseh krajih se bo mojemu imenu opravljala čista daritev“	188
Za sveti večer	189
Naznanila in poročila	190
Zahvala za uslišano molitev	192

„Venec“ prejemam pri upravništvu stane na leto 1 K 20 h, po pošti pošiljan 1 K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Upravištvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi, zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani, Semenišče.

V Ljubljani, 1901.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Vabilo na naročbo.

Ker je ta zvezek zadnji V. letnika, naznanjamo, da bode „Venec“ tudi v prihodnje izhajal kakor doslej: 24. dan vsakega meseca. Vse prijatelje, ki so za list kaj napisali, ali ki so po več „Vencev“ skupaj naročili, pristrčno zahvaljujemo za njih dobroto, ob enem pa jih prosimo, da bi nam tudi v novem letu drage volje pomagali razširjati in pospeševati čast presv. Srca Jezusovega in slavo presvete božje Matere Marije Device. — Da bodemo vedeli, koliko bode treba natisniti 1. zvezka prihodnjega letnika, naj naročniki blagovolijo kmalu poslati naročnino. — Cena ostane ista kakor doslej: v upravnishtvu prejeman stane „Venec“ na leto 1 K 20 h, po pošti pošiljan 1 K 44 h. Denar za naročbo naj se pošilja: Upravnishtvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 2. Spisi, zahvala za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa naj se pošiljajo uredniku pod naslovom: dr. Frančišek Ušeničnik, v Ljubljani, Semenišče.

Uredništvo in upravnishtvo „Venca“.

Dobrotni darovi.

Za sveto Detinstvo:

Od Sv. Križa nad Jesenicami 15 K, šolarji v Dražgošah 1 K 50 h, neka Marijina hči 200 K.

Za razširjanje sv. vere:

Neka Marijina hči 800 K.

Za misijon v Afriki:

Župnija sv. Katarine v Topolu 8 K.

Za misijone na Kitajskem:

Neka Marijina hči 75 K 16 h.

Za najpotrebniše misijone:

Marija Rebolj 4 K.

Za bratovščino presv. Reš. Telesa:

Župnije: Ribnica 470 K, Srednja vas 290 K, Kranj 152 K, Zagorje ob Savi 100 K, Kranjska Gora 78 K, Begunje 70 K, Knežak 1070 K, Seibno 50 K, Črni Vrh nad Polh. Gradcem 70 K, Ihan 4 K, Sv. Duh pri Trnu 28 K, Sv. 3 Kralji 2940 K, Suhorija 888 K, Sv. Jurij pod Kumom 64 K, Gora pri Sodražici 50 K, po č. gg. Uršulinkah: 9098 K, Neimenovani 510 K, Medved R. 60 h, č. g. župnik v. p. Jereb 2 K, Završan R. 2 K, Lipoglav 52 K.

Za zamorske otroke: 20 K — Za kruh sv. Antona: J. J. 1 K.

Odpustki meseca decembra 1901.

Da dobimo odpustke, moramo: 1.) imeti namen, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2.) biti moramo v milosti božji; in 3.) storiti dobra dela, ki jih cerkev ukazuje za odpustke. — Ukazuje pa navadno cerkev za *popolne* odpustke: izpoved in sv. obhajilo in molitev v namen sv. Očeta. Če je treba v namen sv. Očeta moliti v *določeni* cerkvi, je to vselej posebe povedano.

1. *Nedelja I. v mesecu. Udom rožnivenške bratovščine* trije popolni odpustki: 1. če obiščejo bratovsko kapelo in tam molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sveto Rešnje Telo in tukaj nekaj časa molijo.

3. *Torek. Sv. Frančišek Ksav.* Popoln odpustek udom *bratovščine sv. Rešnjega Telesa* v bratovski cerkvi, če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi.

5. *Četrtek I. v mesecu.* Popoln odpustek udom *bratovščine sv. Rešnjega Telesa* kakor 3. dan t. m.

6. *Petek I. v mesecu.* Popoln odpustek vsem vernikom, ki gredó k izpovedi in sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca in molijo v namen sv. očeta.

8. *Nedelja. Praznik brezmadežnega spočetja Marije Device.* Popoln odpustek: a) *Vsem vernikom v redovnih cerkvah sv. Frančiška; tretjeredniki* dobé veseljno odvezo; b) *uđom bratovščine presv. Rešnjega Telesa* v bratovski ali farni cerkvi, kakor 3. dan t. m.; c) *uđom bratovščine presvetega Srca Jezusovega* v bratovski cerkvi; izpovednik more namestu molitve v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; d) *uđom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca* v bratovski cerkvi; e) *uđom rožnivenške bratovščine* v bratovski ali v katerikoli cerkvi; f) *uđom živega rožnega venca*; g) *uđom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje* v bratovski ali farni cerkvi; h) onim, ki nosijo *višnjeví škapulir*; i) *uđom molitvenega apostolstva*; k) *uđom Marijine družbe*; l) *uđom družbe krščanskih družin*; m) *uđom bratovščine za duše v vicah.*

13. *Petek. Zvel. Janes Marioni, iz teatinskega reda.* Popoln odpustek onim, ki nosijo *višnjeví škapulir*.

14. *Sobota. Sv. Jozafat.* Vsem vernikom popoln odpustek v *kapucinskih* cerkvah, tretjerednikom tudi v farni cerkvi, ako ni blizu kapucinske cerkve.

25. *Sreda. Božič. Uđom tretjega reda* veseljna odveza. Popoln odpustek: a) *uđom bratovščine naše ljube Gospe presvetega Srca* v bratovski cerkvi; b) *uđom rožnivenške bratovščine* v bratovski cerkvi; c) *uđom živega rožnega venca*; d) *uđom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje* v bratovski ali farni cerkvi, in onim, ki nosijo *višnjeví škapulir*; e) *uđom Marijine družbe*; f) *uđom družbe krščanskih družin*; g) *uđom družbe za duše v vicah.*

27. *Petek. Sv. Janes Evangelist.* Popoln odpustek: a) *uđom bratovščine presv. R. Telesa* v bratovski ali farni cerkvi, kakor 3. dan t. m.; b) *uđom bratovščine presv. Srca Jezusovega* v bratovski cerkvi: namestu molitve v bratovski cerkvi more izpovednik določiti drugo dobro delo.

29. *Zadnja nedelja v mesecu.* Popoln odpustek vsem, ki trikrat na teden skupaj z drugimi molijo sv. rožni venec.

Zvezek 12.

Letnik V.

December 1901.

Krščanski pogum.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec december.)

Ko je naš Gospod Jezus Kristus razpošiljal svoje apostole, naj oznanjujejo in širijo njegov nauk mej izgubljenimi otroki Izraelovimi, je dostavil jako pomenljive besede: Nikari ne mislite, da sem prišel mir prineset na zemljo; ne mirú, ampak meč sem prišel prineset (Mat. 10, 34.). S temi besedami je hotel Učenik opozoriti svoje učence, da se evangelij ne bo širil po svetu brez težav, brez ovir, brez nasprotovanja, marveč bodo apostoli in njih nasledniki imeli burno vojsko pri razširjanju božjega evangelija. Meč je prišel prineset na zemljo. Kar je govoril v proroškem duhu stari Simeon Mariji, to se izpolnjuje do današnjega dne. Ta je postavljen — so bile njegove besede — v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo. In res! Komu se je bolj nasprotovalo, koga so bolj preganjali, črtili, mučili, nego Kristusa? A z njegovo smrtjo ni nehalo sovraštvo do Njega, le preneslo se je na njegove apostole in oznanjevalce Jezusovega evangelija. Komaj so jeli širiti nauk božji po Jeruzalemu, že jih je judovsko sovraštvo pograbilo in pometalo v ječo; topli so jih in šibali, toda zastonj: apostoli so bili veseli, da so bili vredni, trpeti zaradi Jezusovega imena. In tako je šlo dalje. Po eni strani opazujemo skozi vsa stoletja, kako se sovražniki zaganjajo v oznanjevalce Kristusove vere, po drugi strani pa občudujemo stanovitnost, pogum, neustrašenost, nepremagljivo moč do smrti, katero kažejo tisti, ki so v srce sprejeli Jezusov nauk. Dasi jih tirajo pred sodnike, dasi jih mučijo do smrti, pogumno odgovarjajo: Malikom ne bomo kadila zažigali, pravemu Bogu, Odre-

šeniku svojemu, hočemo zvesti ostati do zadnjega vzdihljaja. To je bil krščanski pogum.

A ne samo preprosto ljudstvo, vojaki, ženske, sužnji, marveč tudi učenjaki tedanjih časov so z vso svojo zgovornostjo zagovarjali nauk Zveličarjev. Dasi jim je bilo nasprotno javno menenje, dasi se jim je bilo bati, da jih o prvi priliki pomečejo pred leve ali sežgó na grmadi, vendar se niso bali zagovarjati resnice božjega nauka pred vsem svetom. Možje kakor Kvadrat, Atenagora, Justin so z neizbrisnimi črkami zapisani v zgodovini svete Cerkve. Dokler bode stal svet, se bodo ohranila njih imena v časti, zakaj navzlic vsem mnogobrojnim sovražnikom so branili Kristusov nauk kot edino resnico, ki nas more zveličati.

Res, da je bilo potreba posamnim osebam več poguma in duševne moči, kakor vernikom na sploh. Kakor se morajo vojaki v prvih vrstah pred sovražnikom bolj pogumno boriti mimo onih, ki so daleč za njimi v zadnjih vrstah, tako tudi vsem kristijanom ni treba istega poguma v javnem življenju za obrambo verskih resnic. Tuintam na deželi, kjer bivajo sosede v lepem miru in slogi mej seboj, pa tudi drug drugemu lep zgled dajejo — tam pač ni treba govoriti o krščanskem pogumu. Toda na kolikih krajih se taka lepa krščanska edinost najde?

Dandanašnji je malone povsod že raztresena ljuljka mej pšenico. Saj nam je le predobro znano, kako naši verski nasprotniki svoje umazane časnike razpošiljajo do skrajne pogorske vasice. Vsakdanja izkušnja nas uči, kako se slabo berivo širi med preprostim ljudstvom, ž njim pa gine, žal, le prehitro zvesta vdanost do katoliške Cerkve, njenih naukov in služabnikov. Malone v vsakem selu se že najdejo ljudje, kateri iz nevednosti, ker so zapeljani po slabih knjigah in časnikih, ali pa iz zlobnosti zabavljajo proti vsemu, kar je sveto katoliškemu kristjanu. Kako se nam je vesti nasproti ljudem te vrste? Mnogo jih je, ki menijo, da se je treba takih ljudi ogibati, kakor se zdrav človek ogiblje kužnega bolnika. Prav je tako; toda vselej ni mogoče kaj takega storiti. Lahko, da te veže služba in dolžnost, da moraš poslušati več ali manj časa takega klevetnika katoliške Cerkve. Kaj pa potem? No, prav v takem trenutku je tvoja dolžnost, da se ne sramuješ svoje vere, da si prepoveš, odločno prepoveš, da bi se kaj izpotikljivega govorilo v tvoji navzočnosti. To je krščanski pogum. Stariši, ki dostikrat opazijo, da se vpričo njih nedolžnih otrok in nedorasle dece govori pohujšljivo, pa nimajo poguma, da bi prepovedali tako ostudno govorjenje, so kakor najemnik, ki beži, opazivši da mu volk čredo napada. Ali ne velja zlasti ob takih trenutkih nam vsem beseda Gospodova: Kdorkoli me spozna pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa me zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih? Ali pa se ne pravi to zatajiti Kristusa pred ljudmi, če nimaš poguma, da bi zavrnil vpričo sebe in svojih otrok nespodobno, pohujšljivo govorjenje zoper duhovnike, cerkvene naprave ali zoper Boga samega? Kdor vpričo zabavljavev proti naši veri molči, s tem potrjuje zlobne besede in je podoben mutastemu psu, ki ne laja, ko se nevarnost hiši bliža. To pač ne

kaže krščanskega poguma, ako kdo misli, da je že dosti, ako v svoji hiši moli, semtertja tudi v Cerkev gre; kdor je pravi kristjan, je vojščak Kristusov, to je postal pri zakramentu sv. birme. Povsod torej, doma in v cerkvi, na trgu in v družbi, povsod mora spoznavati Kristusa kot svojega Boga, in če bi bilo treba zato tudi kaj trpeti, da, celo umreti. To je krščanski pogum.

Vsi čutimo, da se zlasti po slovenskih deželah vedno bolj bližamo oni dobi, ko bode vedno bolj nevarno, kazati se v javnosti katoliškega kristjana. Takih, ki zasmehujejo našo vero, je mej nami vedno več; zato, če hočemo, da se sveta vera naših očetov ohrani v domovini, mora biti vsak izmed nas pogumen zagovornik Jezusovega nauka in svete katoliške Cerkve. In da se to zgodi, strnimo bodoči mesec svoje molitve zlasti v namen, da se krščanska pogumnost mej nami utrdi in ohrani. Potem katoliške Cerkve tudi mej Slovenci peklenska vrata ne bodo premagala.

—r—

Srce Jezusovo, zveličanje v tebe upajočih.

(*Litanije presv. Srca Jezusovega.*)

Nov naslov, ki nam razkriva nove lepote presv. Srca! — Mornarji v sili spusté po vrveh v morje sidro ali železnega mačka, ki se prime dna in tako ladjo drži, da je vihar ne prevrne. Sidro je njih upanje, ko jim ladjo zagrinjajo valovi. Naše sidro, naše upanje v viharju izkušnjav in preganjanja pa je presv. Srce Jezusovo! „Gospod otmi nas, tonemo!“ — so klicali apostoli, ko so jim vode pokrivalé čolnič. Tako kličemo v nevarnosti tudi mi: Gospod, reši nas, sovražniki zmagujejo; tvoje presv. Srce je naše upanje in zveličanje, usmili se nas!

Pa zakaj posebe presv. Srce imenujemo zveličanje vseh, ki vanj upajo? Ali ni Bog sam naša moč in rešenje naše? — Gotovo, o tem ne dvomimo. Sveto pismo pogosto ponavlja, da ne bodo osramočeni, ki v Boga zaupajo. Bog je večkrat slovesno obljubil in zadal, da tako rečem, svojo besedo, da bode pomagal tistim, ki v sili k njemu pribežé. Da, celo s prisego je Bog svoje obljube potrdil, in zato je naše upanje v božjo pomoč, tako pravi apostol sv. Pavel, „kakor varno in trdno sidro duše“. — Bog, naš Gospod, je zveličanje vsem, ki vanj upajo.

Vendar pa po pravici še posebe presv. Srce imenujemo zveličanje upajočih. In zakaj? Kaj pa se pravi „krščansko upati“? Katekizem nam odgovarja: „Krščansko upati se pravi trdno in zanesljivo vse pričakovati, kar nam je Bog obljubil zaradi zasluženja Jezusa Kristusa.“ Bog nam je obljubil večno zveličanje in pomočke, ki so potrebni, da moremo zveličanje doseči; — a vse to nam je Bog obljubil zaradi zasluženja, ki ga je Jezus, naš Odrešenik, kot človek pridobil. Brez zasluženja Jezusovega bi za nas ne bilo upanja, da bodedo kedaj dosegli večno zveličanje. Pri vsem pa, kar je Jezus za nas zaslužil, gre hvala najprej njegovemu presv. Srcu. Zakaj, tista skrivna moč,

ki je Odrešenika Jezusa Kristusa vodila pri vsem njegovem delu, je bila vedno in povsod ljubezen njegovega presv. Srca. Zakaj je izvolil za svoj rojstveni kraj zapuščen hlev na betlehemskih pašnikih? Zakaj je celih 30 let živel v tistem Nazaretu in s trdim delom služil vsakdanji kruh? Zakaj je bil pokoren svojim starišem? Zakaj je izbral zase sramotno smrt na križu? — Vse to je storil, ker nas je ljubilo njegovo presv. Srce. Brez te ljubezni ne bi bilo zasluženja, in dosledno tudi ne zveličanje in nobenega upanja. Ljubezen presv. Srca nam je odprla nebesa; in zato je Srce Jezusovo zveličanje vsem, ki vanj zaupajo.

To je prvi razlog, zakaj Srce Jezusovo imenujemo zveličanje vanj upajočih: presv. Srce nam je z a s l u ž i l o vse, kar od Boga pričakujemo; vse naše upanje se opira na to zasluženje.

Presv. Srce pa nam ni samo zaslužilo nebes in pomočkov do zveličanja, ampak nam tudi daje vse to, kar potrebujemo, da se zveličamo. In to je drugo, za kar presv. Srcu pristoji pomenljivi naslov: zveličanje upajočih. Od Boga upamo, kar nam je obljubil, zato ker je vsemogočen, neskončno dobrotljiv in zvest. A tudi Srce Jezusovo je vsemogočno, neskončno dobrotljivo in zvesto. Srce Jezusovo je Srce same božje osebe, in zato biva v njem moč, velikost, popolnost, kakršno ima Bog sam. Kakor Oče mrtve obuja in oživlja, tako tudi Sin oživlja, kogar hoče. Moč Srca Jezusovega je božja vsemogočnost. — Pa tudi neskončno dobrotljivo in zvesto je to Srce. Berite sv. evangelij; vsaka stran vam govori o dobroti presv. Srca. Lačna množica v puščavi se je Jezusu zasmilila v Srce, in čudežno je pomnožil kruh, da jo je nasitil. Solze uboge vdove iz Najma so ga ganile v Srce, in obudil je sina od mrtvih. Ko je stal ob grobu Lazarjevem, mu je jok dveh sestra pretresel dušo in Srce, in poklical je Lazarja z onega sveta. Ni je bilo nesreče, v kateri ne bi bila pomagala dobrotljivost presv. Srca Jezusovega. — Pa z v e s t o je to Srce. Apostolu Petru je Gospod obljubil, da mu bode dal ključ nebeškega kraljestva in ga naredil za poglavarja svoji Cerkvi. In kar je obljubil, je tudi storil. Srce apostolovo mu ni bilo zvesto, izneverilo se mu je, sveti Peter je Gospoda zatajil; Srce Jezusovo je ostalo zvesto.

Kdo ne bi torej upal vse od Srca, v katerem biva božja moč in dobrotljivost in zvestoba? Kar nam je to Srce zaslužilo, to nam hoče tudi dati. Saj zato, da bi bili deležni njegovega zasluženja, nam je presv. Srce dalo sveto Cerkev in sv. zakramente, dalo nam je celo samo sebe v zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

Znane so vam obljube presv. Srca, ki jih je Gospod razodel blaženi Marjeti Alakok. Ker nam je to Srce že toliko dalo, smemo trdno upati, da bode izpolnilo vse to, kar nam je obljubilo, če bodemo le mi zase storili, kar hoče od nas. Povzemimo na kratko te obljube, kakor jih je zapisala blažena Marjeta.

„Gospod se mi je milostno prikazal“, tako govori blažena Marjeta v nekem pismu leta 1685. „Zatr dil mi je: če ga stvari ljubijo, spoznavajo in časté, mu je to v tako veselje, da mi je obljubil: oni, ki se darujejo in

posveté presv. Srcu, se ne bodo pogubili; in ker je to Srce vir vsemu blagoslovu, bode obilno blagoslova razlilo na vse kraje, kjer bodo imeli njegovo podobo in jo častili; družine, ki so razdvojene, bode med seboj spravil, in one, ki so v katerikoli sili, pa se zaupljivo do njega obrnejo, bode varoval in jim pomagal; svojo sladko gorečo ljubezen bode razširjal po vseh družbah, ki bodo častile podobo njegovega Srca in se izročile njegovemu varstvu; udarce božje pravice bode od njih odvräčeval s tem, da jim zopet dá milost, ko bi jo bile izgubile.“

Svojemu dušnemu vodniku pa je pisala leta 1689.: „Ljudje, živeči med svetom, bodo po tej prelepi pobožnosti našli vsako njih stanu potrebno pomoč, mir v družinah, polajšanje pri delu, nebeški blagoslov pri vsakem početju, tolažbo v trpljenju; v tem Srcu bodo našli zavetje v življenju, posebno pa v smrtni uri! O kako sladko je umreti, če smo vedno gojili pobožnost do Srca Tistega, ki nam bode sodnik.“

To so velike in milostne obljube presv. Srca, kakor jih je Gospod sam razodel svoji učenki, blaženi Marjeti Alakok. In Srce Jezusovo je vsemogočno, zato more svoje obljube izpolniti; in neskončno dobrotljivo je, zato hoče svoje obljube izpolniti; in zvesto je, zato bode gotovo svoje obljube izpolnilo, — če le mi storimo, kar nam velewa naša dolžnost. Presv. Srce hoče, da mu mi ljubezen z ljubeznijo vračujemo, da ga ljubimo, zato ker je ono nas prej neskončno ljubilo in nas še ljubi. Kdo pa ljubi presv. Srce? — Kaj pravi Gospod? „Kdor me ljubi, izpolnjuje moje zapovedi.“ — To storimo, izpolnjujmo Gospodove zapovedi, — in Gospod bode nam izpolnil svoje obljube.

† Jožef Benkovič.

Gežko nam je pri Srcu, kadarkoli se spomnimo, da ga ni več med nami. V petek, na osmino vseh svetnikov, smo ga spremili k sv. Jožefu na Žalah, na tiho mirnootožno pokopališče kamniško.

Rajni gospod Jožef Benkovič se je rodil 25. dan februarja leta 1869. pri Tomanovih v Kamniku. Kako je preživel prva otroška leta, nam je nekoliko sam povedal, ko je predlanskim v „Vencu“ popisal življenje dobre, stare dekle, ki je takrat služila pri Tomanovih. Bila je za pestunjo pri hiši in zredila je tudi malega Jožefa. Rajnik se je je vedno hvaležno spominjal in poleg drugih lepih stvari pripoveduje o njej v tistem spisu v „Vencu“ tudi to, kako je njega in bratce in sestrice učila moliti: „Otrokom je bila pravi angel varih. Zvečer predno so pospali, ni zamudila, da bi jih poškrpila z blagoslovljeno vodo in jih pokrižala. Potem je z najmanjšimi skupno molila razne molitvice, ko so že sedeli v posteljici, govorila ž njimi o angelčkih, kako v nebesih pojó in muzicirajo, kako so Marijo kronali, kako Bogu strežejo, otroke varujejo in njih molitve v zlatih skledicah pred zlati prestol božji nosijo. Rada je povedala, kako je sveta familija v Egipt „rajžala“, kako

je Marija jokala, ko je Jezusa iskala, in zlasti, kako je Cahej, ker je bil premajhen, na drevo zlezel, da bi Jezusa videl. Rada je tudi povedala o sv. dekli Citi, kako je po vodo hodila k vodnjaku, o sv. deklah Lidvini in Armeli, ki sta veliko trpeli itd. — O, to so bile res svete zgodbe, ki so prepojile mlade dušice s svetimi mislimi! Iz teh vrstic, ki jih je rajni napisal v spomin dobri krščanski dekli, svoji varihinji, se dá posneti, kako so minula Jožefu prva otroška leta; zakaj med onimi mladimi dušicami, ki jih je tako skrbno čuvala in gojila pobožna pestunja, je bila tudi dušica rajnega Jožefa.

Ko je deček odrastel, je hodil v šolo k patrom frančiškanom v domačem mestu. Pozneje je rad pripovedoval o teh svojih prvih učiteljih in govoril je o njih vselej z veliko hvaležnostjo in spoštovanjem. Verjetno je, da se je že v onih letih zbudila v mladem srcu ljubezen do samostanskega življenja.

Lepi nauki, ki jih je mali Jožef slišal doma in v šoli, so bili kakor dobro semence, ki je padlo v dobro zemljo; iz tega semenca je zniknilo življenje, polno zlatega sadu. Pregovor pravi: kar se mlademu človeku vsadi, to pri starem obrodi. Pri rajnem Benkoviču je hitro zorelo, kar so mu vsadili v rahločutno srce v prvi detinski dobi. Poznali smo ga, odkar je prišel leta 1884. v Alojzijevišče. Vsi smo ga radi imeli in spoštovali kot zglednega dijaka. V šumno družbo ni zahajal, rad pa se kaj pametnega pomenil, ob prostih urah z dvema ali tremi tovariši po vrtu se sprehajaje. Med prijatelji je bil zgovoren, a nikoli preglasen; vesel, a nikoli razposajen; krotek in ponižen, a če je bilo treba braniti resnico, odločen in ognjevit. Pa priden je bil rajni Jožef. To vam je bil kakor čebelica, marljiv od zore do mraka. Kar mu je poleg vsakdanjega dela za šolo preostajalo časa, ga je porabil največ v to, da se je učil zgodovine, za katero je prejel od Boga poseben dar. Vedno so mu bile v rokah knjige, ki se v njih bere, kako so naši dedje delali in molili, umirali in zmagovali v vojskah za sveto vero. Kjerkoli je našel spomina vredno drobtinico iz starih časov našega naroda, jo je pobral in shranil.

Priden je bil rajni Benkovič v dijaških letih kot malokdo, pobožen pa — mislimo, da ne rečemo preveč — kot nihče drugi med alojzijeviškimi gojenci v tistem času. Pred tabernakljem se je v njegovem rahločutnem srcu zgodaj vnel sveti plamen čiste ljubezni do Jezusa Kristusa. Mladenič Benkovič je vsa ona leta, ko je hodil v latinske šole, pogosto prejemal sv. obhajilo. Ko je imel štirinajst let, je vstopil tudi v tretji red sv. Frančiška in odtakrat pa do svoje smrti zvesto nosil ponižno redovno oblačilce. Njegov bratranec, g. župnik Avg. Šinkovec, nam je povedal o njem: Prečisto Devico Marijo je ljubil, kot ljubi otrok svojo mater; nje svetinjico je vedno nosil krog vratu in jo vsak večer pobožno poljubil. Svetemu Jožefu se je kot svojemu patronu z velikim zaupanjem priporočal. Razen prečiste Device in sv. Jožefa je častil zlasti tiste svetnike, ki so z neomadeževano nedolžnostjo umrli v mladih letih: sv. Alojzija, sv. Stanislava, sv. Emerika in sv. Janeza Berhmansa. (Sv. Emerik je bil sin sv. Štefana, kralja ogrskega; umrl je mlad in deviško čist, l. 1031;

pri nas ljudje manj poznajo tega svetnika, imajo pa njegovo podobo v stranskem oltarju v samostanski cerkvi v Mekinjah pri Kamniku; gotovo je tukaj pobožni mladenič Benkovič prvikrat videl sv. Emerika naslikanega, in ko je bral njegovo življenje, ga je začel častiti kot posebnega variha nedolžnosti.)

Tak je bil rajni Jožef Benkovič kot dijak: neutrudljivo priden in resnično pobožen; in tak je ostal vse svoje življenje.

Leta 1888. je končal latinske šole in jeseni istega leta je šel v ljubljansko bogoslovno semenišče. Kar je na gimnaziji začel, to je v bogoslovnici nadaljeval: molil je in delal. Trudil se je pogosto bolj, kakor bi bil smel ob svojem že takrat rahlem zdravju. Med šolskim letom si ni dal mirú, o počitnicah pa tudi ne. Če je bil doma, je bral in pisal, in če je šel z doma, je po samostanih in župniščih iskal starih pisem in listin, po cerkvah in pokopališčih pa nagrobnih napisov slavnih mož. — Eden izmed njegovih predstojnikov je rekel o Benkoviču bogoslovcu: prišel je v semenišče kot zrel mož, dovršen značaj.

V mašnika je bil posvečen 23. dan julija leta 1892. Poslali so ga najprej za kapelana v Dobrniče; a že meseca junija naslednjega leta je prišel odtam v Novo mesto kot kapitelski vikar. Ostal je tu štiri leta. Naporno delo ga je v tem času toliko utrudilo in izmučilo, da je moral po leti 1896. za dva meseca pustiti službo. Šel se je zdraviti v domači kraj Kamnik. V Novo mesto se ni več vrnil, ampak septembra meseca istega leta so ga poslali v Naklo; iz Naklega je prišel jeseni leta 1897. v Ljubljano kot spiritual ali duhovni vodnik v deškem semenišču Alojzijevišču. Dve leti je delal v Alojzijevišču, potem pa šel v svojo zadnjo službo kot kapelan v Komendo.

O Benkoviču spiritualu in vzgojitelju mladine v Alojzijevišču nam je eden izmed njegovih gojencev¹⁾ tole zapisal:

„Pokojni g. Benkovič si je bil zvest težavne naloge, katero je prevzel, ko je nastopil službo spirituala v Alojzijevišču. Kdor ima v rokah mladino, ta ima v rokah prihodnje značaje ali pa neznačaje. Od njega je veliko odvisno, kaj bodo.

Ako kdo, poznal je gotovo g. Benkovič mladino. Poznal je do dna ta burna, nestalna mladeniška srca. Vedel je, da se mlademu gojencu zdé včasih zidovi zavoda pretesni, hišni red kot trde sponse, ter da si želi po večji svobodi.

Zato je zastavil vse svoje moči v svojih govorih, da bi nas obvaroval takih pogubonosnih misli. Kazal nam je neprecenljivo dobroto, da smo v varnem zavetju, v zavodu, ter nas navajal: hišnih pravil ne smatrati kot nekake nepotrebne vezi, ampak kot pripomočke, da si utrdimo svoj značaj. Da bi nam pa to bolj globoko vtisnil v srce, je vpletal v svoje krasne govore dogodke iz življenja bivših gojencev: dobrih in slabih. Vedel je namreč, da mladega človeka najbolj vleče to, kar je njemu sorodno: kar se je zgodilo njemu enakim, v enakih razmerah. Kazal nam je, kako so dobri alojzniki postali tudi dobri duhovniki: Bogu v čast, narodu v blagor. Zlasti živo nam

¹⁾ bogoslovec M. Štular.

je pa slikal življenje slabih gojencev, katerim so bila hišna pravila le v posmeh. Taki so pozneje zašli na grešna pota, našli prerani grob, ali pa bili izgubljeni ljudje narodu v nadlego in pohujšanje. — Zajemal je iz življenja mladih src, zato nam je pa tudi šlo do srca. Govoril je navadno po tri četrti ure, a vedno bi ga bili radi poslušali še dalje.

Slavni Slomšek je rekel некоč: „Taka pridiga je kaj vredna, po kateri gredó ljudje molcé iz cerkve, sovražniki pa si podajo roke v spravo.“ In taki so bili govori pokojnega g. Benkoviča. Dobro se spominjam, kako smo šli po službi božji tiho v svoje sobe, posedli za mizice in si zapisavali glavne misli njegovih govorov. Mnogokrat je rekel: „Mojih besed še ne razumete popolnoma, pa razumeli jih bode, ko pridete v življenje.“ In prav je govoril! Benkovič ni dosegel starosti, a bil je izkušen, kakor kdo drugi še le v poznih letih. Znal je svet opazovati in zato ga je spoznal prej in bolj, kakor marsikdo, ki je dočakal visoko starost.

Svoje gojence je poznal tako natanko, kakor bi imel njihova srca na dlani. Sam je rekel некоč: „Jaz berem vsakemu na obrazu, kaj ima v srcu.“ Če je opazil, da pri katerem ni vse v redu, poklical ga je k sebi, odkril mu sam srce, da je vsak moral priznati: „Da, tako je.“ Potem ga je lepo, očetovsko poučil, da so vsakemu šle besede njegove do srca. Gojenec je šel lahkega srca od njega in mu je solznih oči hvaležno poljubil roko. Najhujše mu je bilo, ako niso taki njegovi očetovski opomini nič izdali, ali jih je kdo še celo krivo tolmačil.

Poznal je dobro mlade ljudi, da so radi domišljavi in si zidajo gradove v megleni bodočnosti, sebe pa stavijo za kralje, ki rezidirajo v teh gradovih. Zato je polagal svojim gojencem na srce zlasti ponižnost, skromnost in požrtvovavnost. Večkrat je udaril po teh zračnih gradovih in resno napovedaval: „kot duhovniki ne smete pričakovati ugodnega življenja. Duhovnik mora biti mož molitve, zatajevanja in trpljenja! Ne smete iskati lastne časti, ampak samo čast božjo.“ In ponavljal je toliko in tolikokrat zlati rek Tomaža Kempčana: „Če iščeš pri vsem Jezusa, boš našel Jezusa. Če iščeš samega sebe, bodeš našel tudi samega sebe, pa sebi v nesrečo.“ Čudovito je bilo, kako je, sicer slabotni in bolehní mož, ob takih prilikah oživel in vzkipeł.

Navajal nas je zlasti k češčenju Matere božje in na njegovo prigovarjanje smo domalega vsi gojenci vstopili v bratovščino karmelske Matere božje. — Sam pa nam je bil živ zgled pobožnosti. Še zdaj ga vidim slokega, šibkega moža, kako moli pred Najsvetejšim. In gojenci so ga posnemali, vedno več jih je prihajalo pred Njega, ki daje blaženi mir tudi nemirnemu mladeniškemu srcu. — Po noči pa, potem ko je zadnjikrat pogledal v spalnico k gojencem, če je vse v redu, nas je izročil božjemu varstvu, sam pa šel v kapelico. Ko bi mogla večna luč govoriti, ona bi nam povedala, koliko ur je on premolil in prečul, ko je vse v zavodu mirno spalo.

On je ljubil svoje gojence iz dna svojega plemenitega srca. Še o počitnicah ni mogel biti brez njih. Bolehni mož je hodil na počitnice redno v svoje rojstveno mesto — Kamnik. In če si prišel tja, ga nisi našel nikdar samega. Vedno je imel pri sebi kakega bolehnega gojenca, včasí tudi po tri,

štiri. Zdravja, katerega je sam iskal, želel je iz srca tudi svojim ljubljencem. — Spominjam se dobro, kako nas je nekoč o počitnicah povabil več alojznikov, naj ga obiščemo v Kamniku, odkoder bomo šli na izlet v kamniške planine. Blagi mož je hotel vse svoje srčno veselje deliti s svojimi gojenci. Zato ga pa tudi ni bilo med nami, ki ne bi ga bil ljubil in spoštoval.

Sam vnet za vedo, je tudi nas izpodbujal k marljivosti. Zlasti mu je bilo všeč, ako se je kateri lotil kakega vprašanja iz zgodovine. Sam mu je poiskal potrebnih virov ter mu dal navodila, kako naj dela.

Skratka: pokojni g. Benkovič je bil kot spiritual mož na svojem mestu. Poznal je mladino, ljubil jo je in znal jo je tudi prav voditi. Umrli je, a živel bo v spominu in molitvah svojih gojencev. Ponesli bodo njegove nauke med valove življenja ter se ga spominjali v bridkih urah, ker rekel je „te vam ne izostanejo. Spominjajte se takrat mojih navodil!“

Tako piše o rajnem spiritualu v Alojzijevišču hvaležni mu gojenec.

Kot duhovnega pastirja pa nam je rajnega gospoda Benkoviča popisal nekdo izmed mlajših prijateljev njegovih,¹⁾ ki je imel zadnji dve leti večkrat priliko z njim občevati in ga opazovati, ko je bil rajni kaplan v Komendi.

„Težko si je misliti duhovnika, ki bi v vsakem slučaju, v vsaki besedi, z vsakim dejanjem vedno imel pred očmi glavni in edini namen pastirskega delovanja: čast božjo in zveličanje izročениh mu duš — imel pred očmi tako, kakor blagi pokojnik. Čim bolj ga je človek spoznaval, tembolj ga je moral občudovati: vse njegovo življenje je bilo res luč postavljena na svečnik, ki je svetila in govorila na srce bolj kot živa beseda.

Za vse je znal poskrbeti, za vse je znal svetovati, samo za svojo zložnost, za svojo korist — za to pa ni imel smisla. Sebe je videl šele nazadnje, vsi drugi so bili prej kot sam. Kazal je res v dejanju, kaj se pravi: zatajaj samega sebe.

V izpovednico je hodil na vse zgodaj; ni se dal klicati in čakati, čakal je on izpovedencev. Pred nedeljami in prazniki je vzel brevir ali kako nabožno knjigo in je opravljen za izpovednico pokleknil v cerkvi v klop, da je tako bil takoj pri roki.

Za govore se je vestno pripravljal. Beseda mu sicer ni bila vedno prav gladka, — časih se mu je jezik malo zateknil, — a govoril je živo, da je segalo v srce, ker se mu je videlo, kako sam to občuti, kar izgovarja in uči druge. Ravnal se je po navodilu: kratko pa dobro; z dolgimi govori ni hotel nikdar ljudi mučiti.

Čas je imel precej natanko razdeljen za različna opravila, v kolikor so se ta redno ponavljala; vendar nisem opazil, da bi se bil okorelo držal določenege reda; če je, recimo, vljudnost zahtevala, je rad nanj pozabil in znal biti kratkočasen in vesel, zlasti v družbi sobratov. Da ga ni bilo spraviti v gostilno iskat zabave, ali da bi bil celo sam šel tjakaj, to se umeje samo ob sebi da ne. Določene dni v tednu je obiskaval bolnike. Ljudi in njih razmere je na ta način izkušal spoznavati, da je spotom, ko je šel od obhajila, ali h kakšni podružnici gredoč, stopil v hišo, tuintam kaj povprašal, prijazno

¹⁾ semeniški duhovnik L. Lah.

ogovoril tega ali onega. Zlasti je pri takih prilikah rad ogovarjal otročiče. Neka mati mi je pripovedovala, da je prišla domov, ko so gospod kaplan ravno stali pred hišo in njenega otroka v vozičku peljali parkrat semintja.

Najbolj na kratko označimo njegovo delovanje, če povemo splošno sodbo faranov, ki so navadno rekali kratko: „Ta gospod so pa res dobri.“ V tem „dobri“ je vse, s to besedico so izražene vse čednosti, ki so dičile blagega pokojnika: pobožnost, ki poteka iz dejanske ljubezni do Boga in bližnjega zaradi Boga, nesebičnost, ki sebe ne išče in ne vidi, ponižnost, ki misli, da ni nič, kar stori.

Pred sv. Rešnjim Telesom je rajni gospod rad in mnogo čul in molil; zato je vsako nedeljo sam molil naprej „uro“ Marijinim otrokom.

Zvečer je hodil na pokopališče, tam premišljeval ter se pogovarjal z vernimi dušami.

Marijina družba je pod njegovim vodstvom bujno vspevala. Število udov je rastlo — in kar je največ vredno, on je znal ohraniti med njimi pravega duha; zato je bil tudi strog ter enekrat koga izključil, če je videl, da bi dotični le druge oviral. Napravili so prekrasno bandero, kar je seveda tudi g. kaplana precej stalo, dasi so udje sami zlagali.

Posebno ljubko je bilo njegovo občevanje z otroki v šoli. Znal jim je priti do živega ter se prilagoditi njih naravi. K temu mu je veliko pripomogel dar, da je čudovito hitro vsakega spoznal. Včasih je pri katerem s kakim malim darilcem kaj dosegel, kar bi s samo besedo ne bilo šlo.

Rad je poudarjal in tudi sam po tem ravnal, da vse drugo ljudem nič ne pomaga, če srce ni v redu. Zato je treba tu delovati, duhovnik mora v izpovednici in na leci storiti svojo dolžnost, potem bo bolje. Brez milosti božje ne gre in ne gre. Sama vnanja organizacija ne bo izdala nič. To je velikokrat poudarjal, morda še preveč.

Reveži so pri njem marsikaj odnesli. Dostikrat jim je razdal do zadnjega krajcarja. Sploh je videl le druge, nase je vedno pozabljal. Domače je preskrbel, a tam, kjer je videl, da ni neobhodno potreba, ni dajal. Sploh je bilo težko kaj dobiti, kjer bi bil človek lahko rekel: tukaj pa gospod nimajo prav.“

Tako govori o rajnem gospodu komenskem kaplanu mlad mu prijatelj, ki je sam videl ali pa slišal pri ljudeh, kar je tu zapisal. Recimo na kratko: Jožef Benkovič je bil res „dober pastir“.

Veselje do dela mu ni dalo nikoli počivati! Poleg vseh opravkov, ki jih je imel kot duhovnik, se je vsa leta bavil tudi s pisanjem in študiranjem. Pisal je v razne liste,¹⁾ pisal povesti in učene stvari, pisal resno in šaljivo, kakor je bilo treba. V „Vencu“ nam je popisal šestintrideset „častivcev in častivk sv. Rešnjega Telesa“. Pripovedoval je najrajši o slavnih možeh naše dežele; spominjate se še morda, kako lepe reči nam je svoj čas povedal o Brunonu Ortnerju, kartuzijanskem menihu iz samostana v Bistri pri Vrhniki,

¹⁾ Vrtec, Dom in Svet, Dolenjske Novice, Slovenec, Voditelj, Kathol. Kirchenzeitung; pisal je tudi v „Pomladne glase“ in še drugim.

o pobožnem doktorju Juriju Dolinarju, o škofu Frideriku Baragu in o toliko drugih. Razen životopisov nam je vsako leto še kaj drugega poslal za „Venec“. Še to poletje, meseca avgusta, nam je popisal, kako so mladeniške Marijine družbe iz Kamniške dekanije romale k Materi božji na Brezje in Bled. Ko smo prejeli zadnji njegov spis, pač nismo mislili, da bomo za nekaj tednov pa mi popisovali njegovo življenje v hvaležen spomin na to, kar je storil za naš list.

Pisal je in pa študiral. Posebno ga je veselilo raziskavati, koliko dobrega je storila sv. Cerkev, so storili samostani v naši deželi. In ko je bral v bukvah in starih pismih, kako je bilo pri nas takrat, ko so pobožni menihi molili in delali v Stičini, Pletarjih, Bistri: se mu je v srcu močneje in močneje vzbujala želja po tihem samostanskem življenju. Rekli smo prej, da se je ljubezen do redovniškega življenja rodila v njegovi duši bržkone že takrat, ko je še kot majhen deček hodil k frančiškanom v šolo. In ta želja ni nikoli popolnoma zamrla v njem. Odkar pa so se pred par leti v Stičini zopet naselili beli menihi, se mu je srčno hrepenenje po samostanu z novo silo vzbudilo v prsih. Letos meseca avgusta so se mu odprla samostanska vrata. Sprejeli so ga cistercijani v Stičini, preoblekli ga v meniha in mu zdeli ime: brat Bernard. Toda ni mu bilo dano, da bi bil dolgo užival toli zaželeno srečo. Njegovo rahlo zdravje je bilo preslabo, da bi bil zmogel napor samostanskega življenja. Po dveh mesecih je moral samostan zapustiti. Niso ga odslovili, a sam je uvidel, da v samostan ne bode več mogel. Prosil je torej lahke službe; za ta čas pa, dokler ne bi je dobil, se je umeknil k staremu prijatelju v tiho Velesovo. Pa službe ni učakal.

Slovesnootožno so v petek 8. novembra peli zvonovi pri Materi božji v Velesovem. Ljudje so prihajali v cerkev, kakor da je prazničen dan. V cerkvi pa so imeli mrliča, in s kora se je razlegal resnobni „Dies irae“. Ko je bilo končano sveto opravilo, je stopil na leco jeseniški gospod župnik in govoril v slovo svojemu bratrancu, rajnemu Jožefu Benkoviču. — Umrl je po kratki bolezni v torek zvečer, 5. novembra, na dan sv. Emerika, katerega je v življenju tako pobožno častil.

Kranjski gospod dekan je odpel molitve za mrtve, in dvignili so krsto in jo nesli na voz, da prepeljejo mrliča v rojstveni kraj. Tako je želel sam. In zopet so zapeli zvonovi slovesnootožno, in zvonilo je po vseh cerkvah ob poti iz Velesovega v Kamnik; ljudje pa so prihajali iz hiš in se zbirali ob cesti in klečé molili za pokoj ranjcega. Popoldne je bil v Kamniku pogreb. Sprevod je vodil in v farni cerkvi kamniški rajnemu v spomin govoril gospod kanonik dr. Karlin. Duhovniki so peli žalostni „Miserere“, ljudstvo pa je molilo in se solzilo; Marijine hčere, katerim je bil rajni vodnik, so plakale kakor sirote, ko jim devajo očeta v grob. Pokopali so ga na Žalah, tikoma pri cerkvi njegovega patrona sv. Jožefa.

Mi žalujemo, rajni Jožef pa se veseli pri Bogu, pri Srcu Jezusovem, po katerem je mrlo njegovo srce vse žive dni. Storil je veliko v malem času; a mnogo želja, mnogo lepih načrtov je ponesel seboj v grob. Kjer je prijel za delo, je delal z veseljem in ljubeznijo. Vnet duhovnik, marljiv delavec v vinogradu Gospodovem, je krepko zastavil plug in oral globoko: a tuintam je zadel ob skalo, ob odpor, in to ga je večkrat hudo bolelo v dušo. Poln je bil lepih mislih in želja; pa kakor nikomur na tem svetu, se tudi njemu ni vse izvedlo, kakor bi bil rad, in to je v živo občutil. Tu, — mislimo, da ga prav sodimo — je vir nekemu nemiru v njegovi duši, recimo neki nezadovoljnosti s samim seboj in s svetom, ki se je časih pokazala v njegovem življenju. — Želje, ki se mu na svetu niso izpolnile, pa mu je že izpolnil — tako upamo — Bog v nebesih.

Star gospod, ki dobro pozna duhovnike naše dežele, nam je rekel te dni: rajni Benkovič je bil „*gemma sacerdotum*“, „biser med duhovniki“. Da, to je bil on, in zato ga ohranimo v blagem spominu! F. U.

„V vseh krajih se bo mojemu imenu opravljala čista daritev“.

Prerok Malakija.

Sv. maša je večna. Ni je dežele, ni ga kraja, ni ga dneva, ni je ure, da, ni ga trenotka, da bi se sv. maša ne darovala. Daruje se neprenehoma, noč in dan. Po vsem svetu razširjena je več ali manj sv. katoliška cerkev, po vsem svetu ima torej duhovnike, ima oltarje. Kakor solnce zaporedoma obseva razne dele sveta, tako se daritev sv. maše zaporedoma vrsti v raznih delih sveta; ne preneha nikdar.

Ona je daritev, ki se ima darovati v vseh krajih sveta, od solnčnega vzhoda do zahoda. Mi spimo, drugi so pri maši, mi smo v cerkvi, drugi spé.

Ko je pri nas polnoči, daruje se sv. maša v zahodnji Kini, v kraljestvu Sijam, na polotoku Malakka in po najbolj zapuščenih krajih Tibeta.

Ko imamo mi eno po polnoči, zvoni k sv. maši v Bengaliji, v Pondiheriji, v Kalkuti, na otoku Cejlon, v Madras in Manduri.

Ura bije dve. Pri nas vse trdo spi. Ob bregih reke Malabar, v zahodni Indiji, v mestih Goa in Bombaj pa hité k sv. maši. Tam je dan.

Ura bije tri in sv. maša se opravlja na otoku Madagaskar in Bourbon.

In ob štirih v jutro? Kje? Daruje se sv. daritev v Palestini, tam, kjer se je darovala po Jezusu Kristusu prva daritev na gori Kalvariji. Dalje v Perziji in v enem delu evropske Rusije. Pet je ura! Po zimi pri nas še tema, po leti že solnce. Sv. maša se bere na Poljskem, v Avstriji, pri nas tedaj in v Egiptu. Od 6—12 opoldne opravlja se zaporedoma in neprenehoma najčistejša daritev na sto in sto oltarjih v Rimu, po Italiji, po Nemškem, Francoskem, Španskem, Angleškem.

Ura bje eno popoldne. Delavec počiva, sv. maša pa se dalje opravlja brez počitka in nehanja in ljudstvo hiti v vežo božjo v Missouri, Teksas in v enem delu daljne Meksike, kjer je umrl Maks, brat našega presvetlega cesarja.

Ura bje dve. Sv. maša je v Kaliforniji (v Ameriki).

Ura bje tri, k maši vabi zvon po vseh mestih ob bregu tihega morja (oceana). K maši hitijo in pri isti strežejo rujavi črnozagoreli ljudje.

Ura bje štiri. Sv. maša se daruje v Oceaniji, na otoku Margereta in Markvizem.

Ura bje pet. Dan se je pri nas nagnil in po zimi zvoni Ave Marijo, na santviških otokih pa zvoni sv. jutro, in začenjajo se sv. maše. Učenci v šolo, pri nas k ognju.

Ura bje šest: na otokih Samoa, Tenza, Wallis itd. klečé ljudje v cerkvi, opravlja se namreč najsvetejša daritev.

Ura je sedem, sv. maša se opravlja, tû péta, tam tiha, v Novi Kaliforniji, tam, kjer kopljejo zlato in iščejo dijamante.

Ura bje osem. Mi se spravljamo k počitku, na karolinskih otokih pa in filipinskih so sv. maše od ene cerkve do druge; kjerkoli je le peščica katoličanov, tam se časti živi Bog v podobi kruha in vina.

Deveta je zvečer. Kje se bere sv. maša pa ob tej uri? Bere se na otoku Viti, tam, kjer so nedavno še živeli ljudožrci, zdaj pa so vrli katoličani.

Ura bje v zvoniku deset! Vse pametno spi, razun ponočnih sov in kričočev, po Oceaniji v škofiji Adelajde, v spodnji Avstraliji, na otoku Koreja in po japonskih otokih se pa poje sv. evangelij, ker daruje se sv. maša.

Ura je enajst, in mašuje se dalje. Kje pa? boš vprašal. V škofiji Perth, v enem delu razširjene Avstralije, v Kini, in sicer v mestih: Shanghai, Vanding in Peking.

Sv. maša je tedaj večna! Čast in hvala doni Bogu povsod!

Iz „Primorskega lista“.

Za sveti večer.

Mstarih bukvah se lepo bere, kaj moramo dati božjemu Detetu za božične praznike. Za sveti večer ali sveti dan pripravi novorojenemu Detetu Jezusu čedno zibelko, iz samega čistega zlata, da bode rahlo dete v njej sladko počivalo. Taka zibelka je tvoja duša, če je čista in sveta; zakaj v taki duši Bog vedno rad prebiva.

Dete položi v lepo, mehko posteljco. To pomeni mirno, tiho, brezskrbno srce, prosto vseh posvetnih reči. Pazi torej, da ne bode v tvojem srcu nič trdega, nerodnega, sirovega, — ker to bi motilo božje Dete, da ne bi moglo mirno počivati. Presveto Dete prečiste Device se boji posteljce, ki bi bila polna nemira, posvetnih želja in posvetne ljubezni. Če pa je tvoje srce bogoljubno, rahločutno, mirno, — bode ljubo božje Dete sladko in mirno spalo.

Tri lepe čedne blazinice moraš tudi pripraviti plemenitemu Detetu, da bode nanje noslonilo svojo rahlo glavico. Prva blazinica bodi zelenožametna, in pomeni pobožno premišljevanje, kako se je Beseda božja včlovečila.

Druga blazinica bodi rdečežametna; to pomeni, da moraš svoj razum darovati Bogu v tem, da trdno veruješ, kar te uči sv. Cerkev.

Tretja blazinica pa bodi iz višnjevega žameta: tvoja volja bodi v vsem pokorna sveti božji volji; kar Bog pošlje tvoji duši ali tvojemu telesu, to sprejmi iz pokorščine do Boga. Ne moreš si misliti, kako je presvetemu Detetu to ljuba in draga blazinica, če se tvoja volja vjema z božjo voljo, če sam nočeš nič drugega, razen kar hoče Bog. Sveta pokorščina do božjih zapovedi je najbolj dragocena blazinica, ki jo moreš dati Detetu Jezusu.

Pripravi tudi dvoje čednih belih p l e n i c; in to pomeni čisto vest, prosto vsakega greha; če si jih omadeževal, operi jih z grenkimi solzami kesanja, in posuši na solncu božjega usmiljenja.

Imeti moraš tudi z zlatom vezeno o d e j o; to pomeni resnično ljubezen do Boga, ki naj vedno gorí in plamti v tvojem srcu, tako, da ti ne bode nobena stvar pretrda ali pretežka. — In to odejo napolni z mehkim perjem: do bližnjega imej odkritosrčno ljubezen in zvestobo, ki naj se kaže v besedi in dejanju. Pod to odejo božje Dete tako mehko in gorko počiva!

Še s v i l n a t p r t i č pripravi, da ga bodeš ljubemu Detetu Jezusu razprostrl čez njegove svitle očke; to pomeni, da moraš svoje počutke skrbno varovati: zastreti moraš svoje radovedne oči, da se ne bodo ozirale po poposvetni ničemurnosti; ograditi moraš svoja ušesa, da ne bodo poslušala opravljanja in obrekovanja; in brzdati moraš tudi druge počutke, da ne bodeš z njimi žalil ljubega Boga.

To so stvari, ki jih prinesi v dar božjemu Detetu na njegov sveti rojstveni dan. Prečisto Devico Marijo, presveto božjo Mater, in pa sv. Jožefa pa prosi, da ti pomagata vse tako pripraviti, kakor bode najljubše Detetu Jezusu. Prosi tudi dobre pastirce in svete nebeške angelce, da gredó s teboj in s teboj nesó tvoje zlate darove!

Naznanila in poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. Reš. Telesa v Ljubljani.

Po noči med 5. in 6. decembrom bodo moški častili presveto Rešnje Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja. — Molila se bode 21. ura: za adventni čas. Prav prijazno se zopet vabijo vsi moški brez izjeme, da se v obilnem številu udeležujejo nočnih ur. — Dvanajsti sestanek moških častivcev presvete Rešnjega Telesa v Ljubljani bode 8. decembra, t. j. na praznik brezmadežnega spočetja Marijinega, v šentklavški zakristiji ob navadnem času, po litanijah t. j. okolo pol pete ure. Želeti je, da se shoda vsi cenjeni častivci gotovo udeležite; posebno pa se vabijo oni častivci, kateri so mogoče nočno češčenje opustili, ker se bodo pri shodu obravnavale zelo važne stvari.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa ima svojo navadno mesečno pobožnost v uršulinski cerkvi v četrtek, 5. decembra. Ob petih zjutraj bode pridiga, potem sv. maša in skupno sv. obhajilo.

Iz Novega mesta. Cenjeni bravci „Venca“ blagovolite sprejeti par vrstic iz našega mesta. V nedeljo 27 oktobra se je pri nas ustanovila Marijina družba za dekleta. Imeli smo veliko čast, da so sprejeli v družbo 66 deklet sami presvetli gospod knezoškof. Popoldne ob 3. uri so imeli naš prevzvišeni nadpastir govor, v katerem so nam z vso vnemo in gorečnostjo razlagali pomen Marijine družbe in pa srečo Marijinega otroka. Po govoru smo se vpričo presvetlega knezoškofa in zbrane duhovščine glasno posvetile Mariji in ji obljubile zvestobo do smrti. Marsikateri je bilo žal, da ni vstopila v družbo, ko je videla kako nam žari veselje na obrazu in leskečejo solze v očeh. Da, Marijina družba je ustanovljena v čast „Marijinemu brezmadežnemu spočetju in v čast angelskemu mladeniču sv. Alojziju“, vkljub lažem in hudemu nasprotovanju, nam v časno in večno srečo. Po sprejemu so presvetli knezoškof sami molili z nami rožni venec in litanije. Bog jim povrni njih trud

Ob tej priliki izrekamo zahvalo tudi našemu g. vikariju, ki se je toliko prizadeval, da se je Marijina družba ustanovila. Pod njegovim vodstvom smo imele cel teden duhovne vaje; vsako jutro in vsak večer nam je govoril s prižnice z požrtvovalno ljubeznijo, ter nas tako pripravljaj. *Marijini hčeri.*

Iz Loškega Potoka. Preljubi „Venec“, prosim te, dovoli mi toliko prostorčka, da nekaj sporočim o naši Marijini družbi. Ustanovila se je lani, na rožnivenško nedeljo po nagibu sv. misijona. Sv. misijon smo namreč imeli lani od 17. do 24. junija. Častiti gospodje misijonarji so se posebno prizadevali, da pridobé Bogu mladeniče in dekleta. Njih trud ni bil zastonj. Sprejetih je bilo v družbo okolo 40 mladeničev, deklet pa 210. — Gospod župnik so nam dali napraviti lepo zastavo, ki ima na eni strani podobo prečiste Device Marije, na drugi strani pa podobo sv. Alojzija. — Vsako prvo nedeljo v mesecu molijo dekleta eno uro pred sv. Rešnjim Telesom; drugo nedeljo molijo žene in otroci, tretjo pa možje in mladeniči. Hvala bodi našemu gospodu dušnemu pastirju za ves trud in prizadevanje za dostojen sprejem v Marijino družbo. Bog naj mu poplača ves trud! *Marijina hči.*

Iz Dekani v Istriji. Hvala Bogu, zopet imamo lepo poročilo za drage čitatelje in čitateljice preljubljenega nam „Venca“. Na 13. t. m., na praznik sv. Stanislava, smo imeli otroci Marijini, in sploh vsa župnija, lep, vesel, nov praznik. Izvolili smo si namreč omenjenega svetnika za patrona družbi, zato pa smo kar najbolj slovesno, kolikor je bilo v naši moči, obhajali ta praznik. Že pred ta večer smo imeli sv. blagoslov z Najsvetejšim in pete litanije M. B. Imeli smo tudi čast, da so nas prišli obiskat prečastiti gospod kanonik iz Trsta P. Martelanc. Na praznik našega patrona smo imeli ob polu devetih peto sveto mašo, katero so darovali prečastiti omenjeni gospod. Med sv. mašo smo šli skupno k sv. obhajilu. Po sv. maši so imeli prečastiti slovesen govor; živo so nam opisali sv. Stanislava, dali ga za vzgled ter ga nam priporočali v posnemanje. Daj ljubi Bog in izprosi nam M. B., da bi živeli po tem zgledu. Potem smo zapeli „Tebe Boga hvalimo“, in nazadnje je bil še sv. blagoslov z Najsvetejšim. Popoldne ob treh bil je zopet sv. blagoslov, pete litanije M. B., za sklep smo pa imeli milost, da smo poljubili svetinjico z ostanki sv. Stanislava. Čast bodi za vse to ljubemu Bogu. Hvala bodi tudi prečast. g. kanoniku za čast in veselje, katero so nam storili.

Nekaj še pa ne smem pozabiti; omenjeni praznik zvečer ob petih so priredila dekleta „Marijine družbe“ kratko veselico z igro „jeza nad petelinom in kes.“ Udeležilo se je občinstva okolo 400 oseb naše veselice; mi-slim, da ni nikomur žal, da je prišel. Res spomina vreden je bil ta praznik za nas.

Otrok Marijin.

V Šmartnem pri Litiji je dné 17. nov. t. l. — na Martinovo nedeljo — milostni g. prelat dr. J. Kulavic sprejel 84 mladeničev v Marijino družbo.

Krasno propoved pa je govoril preč. p. provincijal Luser, ki je imela celo na nasprotnike Marijinih družb mogočen vtis. Sprejema mladeničev se je udeležila tudi deklinška Mar. družba, ki šteje že nad 300 članov, s svojo zastavo. Dal Bog in presv. Devica, da bi obojna družba lepo uspevala!

Zahvala za uslišano molitev.

Več dni sem bila žalostna zaradi sina, kateri je bil na tujem pri vojaki; na duši in na telesu je bil izgubljen. V tej stiski mi pride v roko „Venec“ in prebiram zahvale za uslišane molitve. Goreče začnem moliti s trdnim zaupanjem, in sklenem, ako bom uslišana, se bom zahvalila v „Vencu“. Bog je sinu poslal nesrečo v srečo, in bil je primoran priti sem; tukaj je službo dobil. In sedaj se zahvaljujem za uslišano molitev presv. Srcu Jezusovemu, sv. Jožefu in ubogim dušam v vicah. M. K. mati, v Ljubljani. — Terezija Jakše v Ljubljani se zahvaljuje sv. Jožefu, ki je njemu v čast opravljala devetdnevnicu in bila uslišana, še predno jo je končala. — Ana Berlogar v Ljubljani se zahvaljuje naši ljubi Gospé, da se ji je pozdravila bolna roka. — Neka družina se zahvaljuje preč. Srcu Marijinemu za veliko milost, ki jo je izprosila za smrt bolnemu človeku, da je sprejel sv. zakramente. — A. B. v Ljubljani se zahvaljuje pres. Srcu Jezusovemu, lurški Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu P., da je ozdravel mladenič, nad katerim so bili vsi že obupali. — T. J. v Ljubljani se zahvaljuje sv. Jožefu in sv. Antonu P. za pomoč v časni zadevi. — K. D. iz M. pri Gorici se zahvaljuje praškemu Jezuščku, sv. Jožefu in sv. Antonu P., da je bila rešena iz velike zadrege. — B. B. v Idriji se zahvaljuje sv. Antonu, da ji je hudo bolna hči hitro ozdravela. — P. M. O. C. v Gorici se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in preblaž. Devici Mariji za pomoč v zadregi in za zdravje. — M. F. v Ljubljani se zahvaljuje prečisti Devici in sv. Jožefu za pomoč v dveh slučajih. — U. G. iz M. se zahvaljuje prečisti Devici in sv. Jožefu za trikratno pomoč v velikih stiskah. — Marijina hči se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, preblaž. Devici in sv. Antonu P., da je očetu ozdravela bolna noga. — Neka oseba se zahvaljuje Materi božji sedem žalosti, sv. Jožefu in sv. Antonu P., da ji je ozdravela hudo bolna noga. — Neka družina se zahvaljuje, da je nevarno bolan sin zopet ozdravel.

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nesmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Uredništvo.

